

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

102 nci Birleşim

3 . 7 . 2003 Perşembe

3. - Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıname Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Tarım, Orman ve Köy İşleri; Çevre; Plan ve Bütçe Komisyonları raporları (1/602) (S. Sayısı : 198) (Devam)

BAŞKAN -

Sayın milletvekilleri, Plan ve Bütçe Komisyonu, dünkü birleşimde, görüştüğümüz tasarının 5, 30, geçici 3, 39 ve 40 ıncı maddelerini geri almıştı. Şimdi, bu rapor, Başkanlığımıza gelmiştir ve sizlere dağıtılmıştır. Bu raporu okutup, bilgilerinize sunacağım:

..... BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, rapor bilgilerinize sunulmuştur.

Tasarının 5 inci maddesinin Plan ve Bütçe Komisyonunca yeniden kabul edilen metnini okutup görüşmeye açacağım.

.....

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Trabzon Milletvekili Sayın Akif Hamzaçebi; buyururun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tasarının 5 inci maddesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum. Konuşmama başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum.

5 inci madde, hükümet tasarısıyla Meclise geldikten bu yana iki kere değişti. Birincisi, Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmeler sırasında yapılan değişikliği, ikincisi de dün tasarının Genel Kuruldaki görüşmeleri sırasında bu maddenin geriye çekilip Plan ve Bütçe Komisyonunda bugün yapılan görüşmesinden sonra yapılan değişiklik. Tasarının en çok tartışılan maddelerinden birisiydi ve geldiğimiz noktada, yapılan değişiklikle, birinci derece doğal SİT alanlarının yüzde 3 oranında imara ve yapılaşmaya açılmasına ilişkin düzenlemeden vazgeçilmiştir; görünen odur. Peki, bu kadar zamandır bu konuyu tartışıyoruz. Hakikaten, eğer, bu, geri çekilecek idiyse, bundan vazgeçilecek idiyse, bu kadar tartışmaya gerek var mıydı? Tabii, geri çekilip yeni öngörülen bu düzenlemenin gerekçesini dinlediğimizde, biraz önce sorduğum sorunun cevabını net bir şekilde vermek mümkün değil.

Hükümetin bu konuda ne düşündüğünü daha sonra göreceğiz; ama, şu anda gelinmiş olan noktayı, en azından, doğal SİT alanlarının yapılaşmaya şu an için açılmasından vazgeçilmesini olumlu bir adım olarak görüyoruz. Ancak, sonraki uygulamalarda, Çevre ve Orman Bakanlığınca kurulacak olan koruma kurullarının yönetimine verilecek bu alanlarda hükümetin nasıl bir yaklaşım içerisinde olacağını, bu yerleri, gerçekten koruma amacıyla hareket edip etmeyeceğini veya yapılaşma amacıyla hareket edip etmeyeceğini sonraki düzenlemelerde göreceğiz.

Amacımız, arzumuz, birinci derece doğal SİT alanlarının, öteden beri olduğu gibi, yine, topluma ait olan, güzellikleri itibariyle bütün topluma ait olan bu yerlerin korunmasını sağlamaktır. Herhangi bir orandan hareket ederek, yüzde 3, yüzde 5, yüzde 10 gibi, oran ne olursa olsun, bu yerlerin yapılaşmaya açılarak, bu yerlerin sahiplerinin mağduriyetini gidermek mümkün değildir. Böyle yapalım derken, ne o mağduriyeti giderebiliriz ne de çözümler bulabiliriz. Bu yerleri de elimizden çıkarırız, bu doğal güzellikleri kaybederiz.

Dün, tasarının geneli üzerindeki görüşmeler sırasında ifade etmiştim; birinci derece doğal SİT alanı sayısı 472'dir. Bunun yanında, arkeolojik SİT dediğimiz, yine yapılaşma yasağı olan alan sayısı da 5 278'dir. Yani, diğer SİT alanlarını da dikkate alırsak, toplam içerisinde birinci derece doğal SİT alanının sayısı azdır. Yüzölçümü itibariyle bir farklılaştırmada belki biraz daha farklı sonuçlar çıkabilir ama, sonuçta, hükümetin Meclise getirmiş olduğu düzenlemede, tasarıda, SİT alanları sahiplerinin mağduriyeti gideriliyor diye bir şey yoktu. Bir ayırım yapılmış, arkeolojik SİT'ler bir kenara bırakılmış, diğerlerinde yüzde 3 oranında yapılaşmaya gitmek suretiyle mağduriyet önlenmeye çalışılıyordu.

Bu eleştirimin anlamı şu değil; yani "arkeolojik SİT alanlarını da imara açalım, yapılaşmaya açalım" değil, kesinlikle değil; yani, çözümün, yapılaşmaya açmak suretiyle yapılan bir düzenleme olmadığını söylemek istiyorum.

Çözümler, üzerinde çalışılırsa, konuşulursa bulunur. Çözümleri bunun vardır. Yapılaşmaya açmak, çözüm değildir. Bedel ödenebilir; bedel, bir çözümdür. Bedel, zannedildiği gibi çok yüksek rakamlara ulaşacak bir bedel değildir; şu an Maliye Bakanlığının elinde bu yerlerin sertifikalarının bedelinin toplamı 150 trilyon liradır. Bir miktar daha artabilir, verilmemiş olan yerleri de dikkate alırsak; ancak, 150 trilyon lira içerisinde, arkeolojik SİT olan yerlerin bedeli de vardır. Çözüm mümkündür.

Tarım arazileri vardır sonra arkeolojik SİT'te; tarım yapamıyor vatandaş. Bu yerin mağduriyetini yine çözmüyordu.

Gelinen nokta bir aşamadır, bir adımdır; ancak, sonrasındaki düzenlemelere bakmak gerekir.

Ancak, Plan ve Bütçe Komisyonunun kabul etmiş olduğu bu metinde, eskiye kıyasla, farklı olan bir durumu daha dikkatinize sunmak istiyorum. Mevcut olan yasada, koruma amaçlı imar planı kapsamına alınan yerlerde, taşınmazı bulunan vatandaşlarımıza sertifika veriliyor. Plan ve Bütçe Komisyonunun kabul ettiği şekilde ise, koruma amaçlı imar planının yapılmış olduğu yerlerde ancak bu sertifika verilebilecektir. Bu, eskiye kıyasla bir geri adımdır. Yani, vatandaşın mağduriyetini gidermek amacıyla hareket eden hükümetimizin, sertifika uygulamasından kısmen vazgeçmesi gibi bir anlayış vardır burada. Koruma amaçlı imar planı bitecek ki, bu plan kapsamında olan yerlerin sahipleri sertifika alabilsinler. Şu anda, sertifika

uygulamasında, koruma amaçlı imar planının bitmesi, tasdik edilmesi şartı aranmıyor. O yer koruma alanındaysa, vatandaşımız sertifikasını alabiliyor, bu sertifikayla da Hazine ihalelerine girebiliyor. Kısmen de olsa, mağduriyeti giderecek böyle bir olanak kanunda var. Düzenleme, buradan bir adım geriye gidiyor, koruma amaçlı imar planı tasdik edilecek ki, sertifika olsun ve o kişi, Hazine ihaleleriyle bir takas olanağına kavuşsun. Koruma amaçlı imar planı, sadece Gökova Körfezinde yapılmış durumda, diğer yerlerde yapılmamış durumda. Hükümetimiz, bunun önlemlerini alıp, koruma amaçlı imar planlarını bir an önce bitirecekse mesele yok; ancak, bunun işaretlerini almış değiliz, bunun önlemlerini de bu tasarıda görmüş değiliz. Bu eksikliği, bu vesileyle sizlerin dikkatine sunmak istedim.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Hamzaçebi.